

УНІВЕРСИТЕТИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

АБО РОЗПОВІДЬ ПРО ТЕ, ЯК У КІЄВІ З'ЯВИЛАСЯ ПЕРША БІОКОТЕЛЬНЯ, ЩО ПРАЦЮЄ НА БРИКЕТАХ І ЗАОЩАДЖУЄ МІЛЬЙОНИ ГРИВЕНЬ

Виступаючи на засіданні Загальних зборів Національної академії аграрних наук України, Президент НААН Ярослав Гадзало підкresлив: «Продовольча та енергетична незалежність – сьогоденний пріоритет аграрної науки України».

Дійсно, науково-освітні установи України поступово розробляють теоретичні основи розвитку біовиробництва і активно напрацьовують практичний досвід впровадження альтернативної енергетики.

Нову рубрику «Університети енергоефективності», підказану самим життям, відкриваємо розповідю про не-просту й багато в чому повчальну боротьбу за енергоновациї та впровадження відновлюваних джерел енергії в стінах самого... ІБКіЦБ НААН України.

Власне, ще 7 років тому отримання тепла й енергії з відновлюваних джерел в Україні уявлялося справою не-звіданою, малоперспективною, а самі ідеї розвитку «зеленої» енергетики майже фантастичними. В країні не було ані досвіду, ані матеріальної бази, ні віри в біоенергетику.

Відтак, роботу, виконану ентузіас-

тами ІБКіЦБ НААН, які в 2008 році зробили неординарний на той час крок – вирішили перевести опалення власних корпусів і відомчого житлового фонду на альтернативне, і без будь-якого примусу й піару, але з великою вірою у відновлювану енергетику, по-при всій труднощі, самостійно реалізували (перші в Києві!) свій задум можна вписати в історію становлення біоенергетики в Україні дійсно окремим рядком.

Переваги амбітного науково-технічного проекту, розробленого спільно з ТОВ «Екотех»: короткий термін окупності обладнання (паливні котли, інше обладнання та комплектуючі виготовлені в Україні); менша на 20–25%, порівняно з газом, вартість; використання наявних комунікацій для опалення будівель; ощадне використання теплоносіїв, можливість керування процесом теплопостачання; впровадження високопродуктивних сортів енергетичних рослин селекції ІБКіЦБ як твердопаливної сировини.

Звичайно, непросто було відмовитися від зручного, але занадто дорого-

го газового опалення й перейти на опалення так званими «євродровами» (брикетами). Але результати експерименту з новим паливом – вразили. Науковці на власному досвіді довели собі й скептиків: опалювати приміщення брикетами в рази дешевше, ніж газом. Витрати на обігрів інститутських корпусів і житла скоротилися за опалювальний сезон майже на мільйон гривень (у минулорічному сезоні заощаджено понад 800 тис. грн. бюджетних видатків). Тепер у приміщеннях ІБКіЦБ і відомчого житлового фонду, незалежно від поставок природного газу, взимку завжди тепло.

Важливо підкresлити: установка сучасних котелень, які працюють на біопаливі, здійснювалася паралельно з налагодженням виробництва паливних пелетів, закладанням маточних та енергетичних плантацій біоенергетичних культур та навчанням персоналу роботи за новими технологіями.

Детальніша розповідь про цей досвід, яким, до речі, скористався й НБС ім. М.М. Гришка, – в наступному номері.

ЕРА ВУГІЛЛЯ... ЗАКІНЧУЄТЬСЯ?

Вугілля віддавна було домінуючою силою у виробництві електроенергії. Але, схоже, ера його використання добігає до кінця. У США десятки заводів, що використовували вугілля, відправили його на «пенсію». І національна енергетична адміністрація Китаю наказала 13 провінціям урядам зупинити підтримку появи нових вугільних електростанцій до кінця 2017 року й схвалила рішення припинити будівництво нових вугільних заводів у 15 провінціях. За даними Greenpeace, це може торкнутися 250 китайських вугільних електростанцій.

Ще сенсаційніша новина надійшла з Шотландії: тут, у присутності робітників і журналістів, закрили останню вугільну електростанцію і тим самим анонсували закінчення 115-річної історії його використання й перехід на «зелені» види енергетичних джерел – біологічні.

Україна фактично також почала позбавлятися вугілля й переводити установки на альтернативні види палива. Свіжий приклад, котельня Рава-Руського ліцею (Львівська область), що працювала на вугіллі, відмовляється від викопних ресурсів на користь відновлюваних джерел енергії. Паливом для них стануть тріски, гранули і дрова.

Звичайно, роль вугілля протягом певного часу залишиться домінуючою в більшості країн світу, попри глобальні викиди, які супроводжують його використання. Тим часом відновлювані джерела енергії, як очікується, продовжать зростання.

БІО-БЛІЦ

БІОГАЗОВИЙ ЗАВОД У СЕЛІ

На території ТОВ «Даноша» - української сільськогосподарської компанії в селі Тустань Галицького району Івано-Франківської області урочисто заклали перший камінь на місці будівництва біогазового заводу, - повідомляє прес-служба обласної державної адміністрації. Перший біогазовий завод компанія побудувала в с. Копанки (Івано-Франківська область) восени 2013 року. Потужність - 1,1 МВт, вартість проекту склала 50 млн грн..

ВЕРБУ ВИРОЩУВАТИМУТЬ НА БОЛОТАХ

В Україні уже декілька років успішно вирощують плантації верби. На Волині, наприклад, цією рослиною засаджено уже близько трьох тисяч гектарів. У Павлограді (Дніпропетровська обл.) з ініціативи голови регіональної асоціації підприємців Геннадія Щербакова також вирішили перейняти досвід волинян і вирощувати енергетичні дерева – в першу чергу засадити вербою територію тамтешніх боліт і ліманів, які захаращені очеретом, сміттям і торфом, що постійно горить і є причиною задимлення в місті. Ентузіасти своїми силами планують виготовляти спеціальну техніку для посадки чубуків, брикетування сировини та її спалювання в твердопаливних котлах.